

Kmečka trgovina

Zopet važna trgovinska pogajanja z inozemstvom

Naša vlada se neumorno trudi, da bi našla za naše poljske pridelke, za živino in les ter za rudarske proizvode čim več odjemalcev v inozemstvu, dosežanje trgovske stike z inozemskimi državami pa bi izboljšala. V ta namen se je sestala v Beogradu jugoslovansko-nemška komisija, ki proučuje medsebojno izvozno trgovino obeh držav ter skuša najti pota, da bi se ti trgovski stiki še poglobili in izboljšali. Še ta mesec se bo sestala v Rimu mešani jugoslovansko-italijanski odbor, ki bo pregledal sedanje stanje trgovine med obema državama. Končno pa se bodo pričela prihodnji mesec jugoslovansko-madžarska trgovinska pogajanja, pri katerih se bo razpravljalo o izboljšanju našega izvoza na Madžarsko. Za naše slovenske kraje bi bilo važno predvsem izboljšanje našega lesnega izvoza.

Izvoz konj iz Slovenije

Zadnji dve leti se je izvozilo veliko konj iz Slovenije, kar je povzročilo dvig konjskih cen ter je napravilo konjerejo zopet dobičkanosno. Posledica tega je večje zanimanje za rejo dobrih konj pri naših kmetovalcih, kar zopet paspešuje država, ki bo poleg kobilarne v Ponoviških ustanovila v kratkem še veliko žrebčarno na Štajerskem, najbrž pri Pragerskem.

V letu 1937 je bilo skozi obmejne veterinarske postaje v Sloveniji izvoženih konj: v Avstrijo 155 žrebcev, 140 kobil in 286 mrzlokrvnih konj-križancev. V Nemčijo 8 kobil, v Italijo 27 kobil in 26 konj. V Avstrijo je bilo izvoženih tudi 559 klavnih konj. V času od 1. januarja 1938 do dne 30. septembra 1938 je bilo skozi slovenske obmejne postaje izvoženih v Avstrijo 56 žrebcev, 95 kobil in 238 mrzlokrvnih konj-križancev. Poleg tega je bilo v Avstrijo izvoženih še 83 klavnih konj. V tem izkazu niso upoštevani konji, ki se prodajajo posebno iz Štajerskih okrajev v Čakovec in Prelog. Ta dva kraja sta glavna izvozna centra za izvoz mrzlokrvnih konj v inozemstvo.

Vino

Trgatev je sedaj končana po vsej Sloveniji. Oni vinogradniki, ki so čakali do zadnjega, so dosegli izboren rezultat: njihovi mošči imajo 24—25 stopinj sladkorja. Povprečno pač ima letošnji pridelek 18 stopinj, kar je vsekakor lepo. Po količini imamo letos boljše srednjo letino, vsekakor pa za 100% boljše od lanske. Trgovina z vinskimi mošči se že lepo razvija. V prednosti so seveda vinogradniki, ki so pozno brali. Dobri mošči se prodajajo sedaj že po 5—6 din liter. Starega vina se sedaj skoraj že ne dobi, pa je tudi povpraševanje manjše, kakor je bilo pred trgatvijo. Dobro je za naše vinogradnike, ker ima novo vino tudi v Banatu in Dalmaciji razmeroma visoko ceno.

Hmelj

Naše hmeljarje bo zanimal sedaj položaj hmeljarstva na Češkem. Po novi razmejitvi je pripadlo Nemčiji veliko hmeljskih nasadov, med njimi znana okoliša Ustek in polovica Zatica. Češka je imela poprej 11.385 ha hmeljskih nasadov ter je pridelala 120.000 stotov hmelja, po novi razmejitvi pa bo imela še 5000 ha s pridelkom 50.000 stotov.

Na našem hmeljskem tržišču je trajalo živahno zanimanje in povpraševanje za naš letošnji pridelek tudi v preteklem tednu nespremenjeno dalje in je ponovno prišlo do večjih zaključkov. Cene so se nadalje učvrstile ter se je za boljše in najboljše blago splošno plačevalo 30—31 din za kg, izjemoma pa tudi že nekaj več. Sicer pa so se zaloge v prvi roki že zelo skrčile in bodo znašale le še nekaj sto stotov.

Goveja živina

Slinavka in paridjevka, ki je začela že ponehavati, je zadnje dni zopet nastopila v nekaterih dosedaj neokuženih krajih. Posledica so zopet nove sejsne zapore in nove stroge odredbe, ki pa vendar popolnoma ne zaležejo, ker se jih kmetovalci ne držijo. Pravijo, da bo šele huda zima s snegom zatrla to usodno kugo, ki je povzročila našim živinorejcem toliko zla. Zaradi tega je tudi težko določati sedaj pravilne živinske cene, ker v celih okrajih ni sejmov. Po zadnjih sejmkih in uradnih poročilih so bile cene sledeče: Kranj, Po prestanku živinske kuge je bil v Kra-

nju prvi živinski sejem 17. oktobra. Cene so bile sledeče: voli 6.25, 5.75 in 5 din, telice 6.25, 5.75 in 5 din, krave 5.50, 5 in 4.50 din, teleta 8 in 7 din. — Ljubljana: voli 6, 5.50 in 4.50 din, telice 6, 5.50 in 4.50 din, krave 5.50, 4 in 2.50—3 din, teleta 8 in 7 din. — Rajhenburg: voli 5—6 din, krave 3.50—4 din, junci in junice 4—4.50 din. — St. Vid pri Stični: voli 5.50 din, teleta 7—8 din, krave plemenske 4 din, klavne 3 din, telice plemenske 4, klavne 5 din, biki 3.50—5 din.

Sejem plemenske živine v Mengšu

Na sejem je bilo pripeljanih 28 plemenskih bikov v starosti od enega do dveh let. Ocenjevalna komisija jih je ocenila in določila po sledečih cenah: odlično I. vrste kg žive teže 10 din, prav dobre I. vrste kg žive teže 9—10 din, II. vrste kg po 7.50—9 din, III. vrste 6—7.50 din. Za prvovrstne živali je bilo živahno zanimanje in so jih pokupile živinorejske zadrage. Od lanskega sejma se je pokazal razveseljiv napredek tako v kakovosti živali in v zanimanju živinorejcev.

Svinje

Ostra zapora po slinavki in parkljevki okuženih okrajev je povzročila tudi v trgovini s svinjami čuden položaj. Mariborski svinjski sejem se že par mesecev ne vrši, dasi je bil za svinjsko trgovino in cene najmerodajnejši. Samo v Ptujju še imajo redne svinjske sejme. Zaradi pomanjkanja sejmov se je zelo dvignila cena mladim svinjam za rejo, ki jih kupujejo po mestih mali ljudje, da jih čez zimo spitaajo. Ti mali rejci po mestih so pri nas najvažnejši odjemalci rejnih svinj; dosedaj so jih kupovali na sejmih, zlasti v Mariboru, sedaj pa so navezani samo na to, kar jim svinjereji pripeljejo na dom. Cene takih mladih rejnih svinj so sedaj izredno visoke. — Na tujstvem svinjskem sejmu so se prodajali prasci 6 do 12 tednov stari po 85 do 150 din komad, pršutarji 7.50—10 din kg žive teže, debele svinje 8.50, plemenske 7—7.25 din. — Na Gorenjskem so špeharji po 10, pršutarji po 8—9.50 din kg žive teže, 7—8 tednov stari prasci 140—250 din. — Na Dolenjskem se prodajajo špeharji po 8, pršutarji pa po 7 din kg žive teže, v Ljubljani pa so debele svinje po 9.50, suhe pa po 8 din.

Surove kože, ovčja volna

Goveje surove kože se prodajajo po 8—10 din, telečje po 11 din in svinjske po 4—8 din za 1 kg.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Polovična vožnja za povratek iz Nemčije. I. Horvat. Delate v Nemčiji in vprašate, ali bi mogli doseči 50% popust pri vožnji domov. — Zal tak popust ni predviden niti dosegljiv. Pač pa se more dobiti pri nakupu voznih kart od nemškega »Reisebüro« direktno do doma okrog 40% popusta. — Rabljeni fotografski aparat lahko prinesete s seboj; vzeli Vam ga na meji ne bodo in skoro gotovo Vam tudi carine ne bo treba plačati.

Kupec noče prevzeti kupljenega vina. J. K. K. Prodali ste dva sode vina. Kupec Vam je dal aro, soda zapečatil in obljubil v 14 dneh odpejlati. Sedaj se pa izgovarja, češ, da vina ne more »vzeti«. Vprašate, kaj Vam je storiti. — Kupec očitno nima upravičenega razloga za odstop od že sklenjene kupoprodajne pogodbe. Ako kupec pogodbe noče izpolniti, smete obdržati sprejeto aro. Ako se pa s tem nočete zadovoljiti, smete zahtevati: a) izpolnitev pogodbe in povračilo škode zaradi neizpolnitve ali b) izjaviti, določivši kupcu primeren rok za naknadno izpolnitev, da odstopite od pogodbe. Odstop od pogodbe pa Vam ne krati pravice na povračilo škode, povzročene s tem, ker pogodba po krivdi kupca ni izpolnjena.

Občina zaukazuje razširjenje in poglobitev jarka. S. Z. Med Vašim in sosedovim zemljiščem leži mal jarek, ki je v vajini lasti, ki v mapi ni vrisan, od katerega plačujete davke, katerega sicer čistite, nočete ga pa razširiti in poglobiti, ker bi to bilo »nevarno pri delu«. Vprašate, ali ima občina pravico, odrediti Vam, kako širok in globok mora bit' ta jarek? — Občina ima sicer to pravico — tudi glede jarkov, ki so zasebna last — a le v zaščito kakih interesov (da se prepreči zamočvirjenje kaknega zemljišča, omogoči

— Ovčja volna neoprana je po 24—26 din, oprana pa po 34—36 din za 1 kg.

Tržne cene v Mariboru

Na trgu v soboto, 22. oktobra, so imeli pridelki in jestvine sledeče cene: Meso: govedina 6 do 12 din goveje salo 15—16, svinjsko meso 13—15, slanina 14—15, jetra 8—10, rebca 10—12, zajec 13—17 din za kg. — Zelenjava: krompir kg 0.60—1.25 din, čebula 2—4, česen 4—7, kisllo zelje 3, kisllo repa 2, hren 8—9, paradiznik 4 din, zelje komad 0.50—2 din, 2—3 komade repe 1, kumarce komad 0.50—1, 8—15 komadov zelene paprike 1 din, karfižola 1—7, ohrovt 0.50—1.50, zelena 0.50—2.50, buča 0.50—2, šopek peteršilja 0.50—1, glavna solata komad 0.50—1.50, endivija komad 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinače in fižola v stročju 1 din, por komad 0.25 do 1 din, kup vrtnega korenja 0.50—1 din, 2—3 kolerabe 1 din. — Sadje: jabolka 2—6 din, hruške 5—8, suhe slive 12 din, breskve 8, grozdje 3—8, beli orehi 10, luščeni 32, kostanj 3—4 din za kg, liter 2 din, pečeni kostanj liter 6 din. — Zito: pšenica 1.75, rž 1.50, ječmen 1.25—1.50, koruza 1.50 din, oves 1 din, proso 1.25—1.50 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3 din za 1 kg. — Mlečni izdelki: smetana 10 din kg, mleko liter 1.50 do 2 din, surovo maslo kg 24, čajno 28—32 din, dočani sir 10 din kg, jajce 0.70—1.25 din. — Perutnina: kokoš 18—25 din, par piščancev 20—50 din, gos 30—40 din, puran 30—60 din, raca 12—18 din.

Tržne cene v Ljubljani

Za primerjavo s tržnimi cenami v Štajerskih mestih navajamo tudi tržne cene z ljubljanskega trga. Sadje: jabolka 2—6 din, hruške 6—12 din, češplje 4—6 din, grozdje 3—10 din, suhe hruške 6 din, kostanj 1—2 din, orehi 8 din, luščeni 24 do 28 din za 1 kg. — Mleko in mlečni izdelki: mleko 1 liter 2—2.50 din, surovo maslo 1 kg 22 do 28 din, čajno 32—36, kuhano maslo 28—30, bohinski sir 26, sirček 6, polementalec 26, trapist 18—26 din kg, jajce 0.90—1.15 din. — Zelenjava: glavna solata 1 kg 3—4 din, endivija 3, motovilec merica 1—1.50 din, cvetača 3, zelje 0.30 do 0.50, kisllo zelje 2.50—3, ohrovt 0.75—1, karfižola 3, kolerabe 1, špinača 2.50—3, paradizniki 5—6, kumare 4, bučke 2, konoplja 8—10, laneno seme 6—8, stročji fižol 3—4, luščeni 3—4, čebula 2.50—3, por 1, česenj 5—8, krompir 0.75—1, repa 0.50, kisllo repa 2—2.50, jurčki 12—15, lističke 1 liter 1 din, sivek 2, korenje 1 kg 2 din, peteršilj 3, zelena paprika 4—5, zelenjava za juho 2 din.

odtok in podobno). Vsekakor Vam je prosta pravica pritožbe na okrajno načelstvo, ako menite, da odredbe občine niso utemeljene.

Skopljen bik obolel — odškodnina? Koroško. Vaš sin je gnal bika, ki ste ga uporabljali samo za vožnje, brez Vaše vednosti na premovanje, odnosno pregled. Bik je bil spoznan za nesposobnega in takoj kastriran, čeprav se je sin temu upiral. Bik je sedaj bolan, ne more delati in domnevate, da ne bo več tako dober kot je bil. Vprašate, ali ste upravičeni zahtevati odškodnino. — Zakon o pospeševanju živinoreje določa, da se morajo moške živali, ki jih oceni komisija kot nesposobne za plemo, skopiti ob državnih stroških, in sicer praviloma takoj po pregledu. Izjema velja le za mlade živali, glede katerih odredi ocenjevalni odbor, da jih je prihodnje leto zopet prignati h komisiji na pregled. — Po kastraciji se bik teden ali dva res nekam slabše počuti, potem pa se zopet popravi in lahko opravlja vsa dela in vožnje kot poprej. Ne zdi se nam verjetno, da bi poslabšano stanje — ako traja že dalj časa — izviralo od kastracije. Odškodnino bi mogli zahtevati od dotičnega veterinarja in države (tožbo bi bilo vložiti v devetih mesecih zoper oba) le, ako bi dokazali veterinarju, da je kastracijo opravil nestrokovnjaško. To pa ni verjetno, odnosno bi se Vam pač težko posrečilo dokazati.

Posojilo proti nizkim obrestim. L. F. Ste brez premoženja, imate le priložnostni zaslužek, potem ženitve pa se Vam obeta stalni zaslužek in stanovanje. Potrebujete pa v navedeno svrhu tri do šest tisoč dinarjev in vprašate, kje bi jih mogli dobiti proti 3—4% obrestim in povračilu v roku treh do štirih let. — Zal nam ni znano, kdo bi Vam mogel, odnosno hotel dati posojilo pod takimi pogoji.